

Adam en Hawa

Het gros van de mensen leest Genesis en gaat ervan uit dat er slechts één koppeltje (Adam en Hawa) leefde in het begin der schepping en dat zij samen met hun kinderen de enige mensen op aarde waren. Daardoor ontstond de noodzaak om zich voort te planten door middel van incest... althans zo beweert men ofschoon incest een gruwel is waar Bijbels gezien de doodstraf op staat. Zo wordt het reeds generaties lang uitgelegd door diegenen die gezien worden als gezaghebbend om de Schrift uit te leggen. Maar dat dan plots een van die zonen, Qain, in het vierde hoofdstuk een echtgenote vindt die ver weg leefde van Adam en Hawa en dat die echtgenote deel was van een aparte samenleving... daar zijn de gezaghebbenden tot heden niet in geslaagd Bijbels én vrij van contradictie op te antwoorden. Als men er al op ingaat dan is het standaardantwoord meestal dat het om Qain zijn zus ging. Alleen verklaart dat nog steeds niet hoe die samenleving van Qain's echtgenote daar dan ver weg en volledig los van Adam en Hawa is ontstaan. Daarnaast creëert het een verschrikkelijke contradictie met verreikende morele implicaties waar critici van deze uitleg makkelijk op wijzen. Daardoor berokkent de traditionele incest interpretatie (het is slechts een interpretatie ja) de reputatie van het Woord héél veel schade terwijl de fout niet bij het Woord ligt. Het ligt bij het feit dat diegenen die zich opwerpen als predikanten, Genesis simpelweg niet begrijpen en dan ook barslecht uitleggen. Over die contradictie volgt trouwens meer verder in deze studie. Maar klopt de traditionele incest uitleg wel als we echt gaan graven in Genesis?

Beginnen doen we in 1:26. Daar staat er in de Hebreeuwse grondtekst dat de Almachtige “adam” schiep maar gaat dit over die ene Adam die in de Tuin leefde? Want de Almachtige schiep aanvankelijk toch maar één mens op de aardbol volgens de traditionele uitleg? Wel, het is zo dat als we “adam” in de Hebreeuwse grondtekst tegenkomen dat dit niet automatisch wil zeggen dat het slechts over die ene specifieke Adam gaat. Want het Hebreeuwse werkwoord “*yarad*” dat hier vertaald wordt als “heerschappij hebben” staat in de grondtekst in het meervoud, niet enkelvoud. Het bevel om “heerschappij te hebben” op aarde wordt dus aan meer dan één “adam” gegeven terwijl de traditionele incest uitleg beweert dat er naast Adam niemand anders op aarde was op dat moment. Dat wil zeggen dat de context heel belangrijk is om te zien hoe we juist “adam” dienen te begrijpen wanneer Genesis dit woord vermeldt want “adam” is eigenlijk een zelfstandig naamwoord. Adam is namelijk een woordspeling op het Hebreeuwse woord voor aarde (*adama*) want daaruit werd de mens (adam) gevormd. Dit vers wordt tevens door de meeste vertaling ook correct als “mens(heid)” vertaald maar blijkbaar staan ze hier niet verder bij stil. In het volgende vers, 1:27, wordt het Hebreeuwse lidwoord “*ha*” (*Hebreeuws equivalent van de/het*) gebruikt wanneer er gesproken wordt over diegene die de Almachtige schiep en staat er dus dat Hij “*haAdam*” schiep of letterlijk vertaalt “dé mens/adam”. Maar ook wanneer het lidwoord erbij staat wil dat niet zeggen dat het over dé Adam uit de Tuin gaat want in dit vers staat er duidelijk dat zowel man als vrouw samen werden geschapen als koppel en toch worden ze collectief als “*haAdam*” (de adam/mens) omschreven. Dit wordt bevestigd door Gen 5:2 waar er staat “*man en vrouw schiep hij hen en noemde hun naam adam..*”. Terwijl er duidelijk staat dat dé Adam in de Tuin alleen werd geschapen en Hawa pas later uit zijn vlees kwam. Daarnaast wordt Hawa nergens in Genesis “adam” genoemd want ze kreeg direct de titel “*isja*” en nog later de naam Hawa. Een exacte vertaling van 1:27 zou dus zijn “Elohim schiep **de mensheid** naar Zijn evenbeeld” en sommige vertalingen vertalen het effectief zo. We hebben in het boek Genesis dus twee fundamenteel verschillende scheppingsverslagen en de reden is vrij simpel; Elohim schiep koppels buiten de Tuin en Genesis 1 spreekt uitsluitend over hun schepping terwijl het tweede hoofdstuk over één specifiek koppel gaat die binnen de Tuin leefde, weg van de rest der mensheid. En dat zal in deze studie verder onderbouwd worden.

Wanneer we 1:28 lezen komt de enorm problematische morele implicatie van de traditionele incest uitleg naar voren. Als men zegt dat er in dit vers tegen slechts twee mensen (Adam en Hawa) wordt gesproken, wil dat zeggen dat hun kinderen de wereld moesten bevolken en domineren. Die kinderen zouden broer en zus geweest zijn maar dit wordt uitdrukkelijk verboden, een walgelijk gruwel genoemd én bestraft met de doodstraf in Leviticus 18:9 en 20:17. Alhoewel de meeste zondagvierende christenen dwalend beweren dat het deel van de Thora dat ze zelf niet praktiseren (een aanzienlijk deel ervan wel zonder dat ze het willen toegeven of lijken te beseffen) “aan het kruis” is opgehangen, zijn ze desalniettemin verenigd met sjabbat houdende christenen wanneer ze stellen dat de morele wetten (zoals de wetten i.v.m. incest) altoosdurend zijn en waren. Maar wat christenen die vasthouden aan de incest uitleg dus niet beseffen is dat ze deze overtuiging staalhard tegenspreken en overboord gooien wanneer ze zeggen dat Adam en Hawa hun kinderen, broer en zus dus, met elkaar mochten huwen. De incest uitleg schetst dus het beeld van een wispelturige Almachtige die in het begin de mens gruwelen laat plegen maar later dit verbiedt op straffe des doods? De standaard van rechtvaardigheid is Zijn Woord zeggen alle christenen maar dan blijkt die standaard iets vloeibaars te zijn dat gewoon onderhevig is aan verandering in de loop der geschiedenis? Dat lijkt allemaal nogal menselijk want menselijke wetten zijn inderdaad onderhevig aan verandering en het moreel kompas van de ene generatie wijst een andere richting op dan de generatie voor of na hen. Het Woord zegt nochtans heel vaak dat Hij niet zoals een mens is of handelt. Daarnaast beseft men niet dat de traditionele uitleg daarnaast ook de Almachtige héél onrechtvaardig doet lijken want de eerste mensen mogen walgelijke gruwelen plegen zonder gevolgen maar latere mensen die hetzelfde doen moeten het bekopen met de dood? Een andere goede vraag is ook waarom de Almachtige überhaupt een situatie zou creëren waardoor mensen verplicht zijn om gruwelen te plegen om Zijn wil te vervullen, goed wetende dat Hij dit later zal verbieden op straffe des doods? Waar is het precedent ergens in Zijn Woord dat Hij mensen aanzet om gruwelijke zonden te plegen waar de doodstraf op staat zodat ze Zijn wil kunnen vervullen? Daarnaast is de traditionele uitleg een goede voedingsbasis om de “de Wet/Thora is aan het kruis opgehangen” of de humanistische “zolang het maar goed voelt” dwaalleer mee te rechtvaardigen want de incest uitleg impliceert namelijk dat er in essentie geen morele rode draad doorheen het Woord loopt die er sinds het begin der tijden was. Zonder een eeuwige morele rode draad is er geen echte reden die de twee vermelde dwaalleren in de weg staat want niets is blijkbaar eeuwig, alles is blijkbaar onderhevig aan verandering en dus relatief. Ik zou iedereen die dit leest echt aansporen om deze vragen en opwerpingen serieus te overdenken. Daarnaast moeten diegenen die de incestueuze uitleg aanhangen nog steeds aantonen waar het Woord ergens letterlijk zegt dat er biologische veranderingen optraden in het menselijk lichaam waardoor incest plots wél voor gehandicapte nakomelingen zorgde? Dit zal men niet vinden en integendeel zelfs, er is enkel bewijs te vinden dat de kern van de Thora (waar sjabbat, de voor- en najaarsfeesten uit Lev 23 of rein en onrein voedsel bijhoren) van het prille begin al universeel bindend was voor alle mensen. In Lev 20:21-24 staat er daarom duidelijk te lezen dat alle verschillende volkeren die in Kanaän woonden uit het land werden gespuwd omdat ze zich niet hielden aan de Thora en in die verzen gaat het dan ook specifiek over het verbod op incest. Dat verbod op incest is trouwens niet opgenomen in de 10 Woorden (of 10 Geboden volgens foute vertalingen) d.w.z. dat ook de “slechts de 10 geboden zijn universeel” leer ook niets meer is dan kortzichtige dwaalleer. Die verschillende volkeren woonden trouwens al generaties lang in het land Kanaän, lang voordat de Thora (opnieuw) werd geopenbaard op de berg Sinai. Daaruit blijkt dus dat de traditionele incest uitleg, die beweert dat “incest pas verboden werd op Sinai”, niet meer is dan een menselijke drogredenering die indruist tegen Zijn Woord.

Pas vanaf het tweede hoofdstuk van Genesis lezen we over één specifieke mens want het Hebreeuwse lidwoord ontbreekt nergens doorheen dit hoofdstuk en dat is namelijk heel significant gezien de heel specifieke omstandigheden waarin deze mens/*adam* wordt geschapen. Deze mens/*adam* wordt alleen geschapen en dus zonder wederhelft, vergeleken met de mannen die samen met vrouwen werden geschapen in het eerste hoofdstuk. Vers drieëntwintig is ook heel interessant vanuit de grondtekst want tot op dat moment worden man en vrouw omschreven met de vagere Hebreeuwse woorden *neqeva* (voor een vrouw) en *zakhar* (voor een man), wat woorden zijn die zowel voor mens als dier gebruikt worden in de Bijbel. De titel die Adam daarentegen gaf aan Hawa is *iesja*. Een totaal nieuw woord dat gebaseerd was op het Hebreeuwse woord *iesj*, dat op zich specifiek is dan *zakhar* en bovendien enkel voor mensen kan gebruikt worden. Dit is heel significant want het toont aan dat dit scheppingsverslag over totaal andere mensen gaat dan hetgeen we konden lezen in het eerste hoofdstuk want in dat eerste hoofdstuk vinden we de woorden *iesj* en *iesja* nergens. De geestelijke significantie hiervan is dat het koppel in de Tuin door de Geest leefde waardoor ze verheven waren boven het vleeselijke terwijl de rest van de mensheid in het vlees leefde, vandaar de aparte terminologie. Daarnaast leefde dit koppel in de Tuin terwijl het scheppingsverslag in het eerste hoofdstuk zegt dat diegenen die de Almachtige schiep de hele aarde moesten onderwerpen. En er is ook geen enkele aanwijzing dat de familie van Adam en Hawa voor de zondeval rondreisde buiten de Tuin noch dat het de bedoeling was dat ze dat zouden doen. Het was de bedoeling dat ze de Tuin niet zouden verlaten terwijl het voor de koppels in het eerste hoofdstuk de bedoeling was voor de rest van de planeet te onderwerpen. Zoals reeds gezegd, we hebben te maken met twee verschillende scheppingsverslagen.

Wat dan met de vervloeking van de aardbodem die uitgesproken wordt in het derde hoofdstuk? Deze vervloeking gaat niet over de hele planeet maar slechts over het grondgebied van de Tuin. Alhoewel er discussie over bestaat, is de auteur desalniettemin geneigd te denken dat de Tuin dezelfde plaats is die later bekend werd als Kanaän/Israël. Er wordt doorheen het Woord enkel maar van de Tuin gezegd dat die uitzonderlijk vruchtbaar was terwijl dit nergens in Genesis of de rest van het Woord ooit wordt gezegd over de wereld buiten 'Eden (Jes 51:3, Eze 36:35, Joel 2:3). Dat wil zeggen dat de grond op de rest van de planeet buiten de Tuin vanaf het prille begin al moeilijk te bewerken was en dat het vanaf het begin bloed, zweet en tranen kostte om aan landbouw te doen buiten de Tuin. Het is simpelweg de zegen dat de familie binnen de Tuin het zo lastig niet ging hebben die weggenomen werd, geen universele vloek dus maar een lokale vloek.

Met al het bovenstaande in het achterhoofd is het volkomen logisch om te lezen in Gen 4:14 dat Qain bang was om doodgeslaan te worden door iemand die van zijn misdaad op de hoogte zou zijn. Want ten oosten van 'Eden was er een hele samenleving die afstamde van sommige van de koppels die vermeld werden in het eerste hoofdstuk. Daarom wordt er ook een speciaal teken op hem geplaatst om ervoor te zorgen dat niemand uit die oosterse samenleving hem zou kwaad doen. Hij vertrekt in Gen 4:16 uit het westerse deel van het Midden-Oosten en gaat in het oosterse deel van het Midden-Oosten gaan wonen, specifiek in een regio genaamd Nod. Het kan niet genoeg benadrukt worden dat er daar dus een hele samenleving te vinden was want Nod wordt in de grondtekst niet slechts een stad ('*ir*) genoemd maar zelfs een regio/land (*ereš*). Het feit dat er al reeds een hele samenleving bestaat op dit moment in de geschiedenis ten oosten van 'Eden wil zeggen dat deze mensen daar al heel lang woonden en zich dus afzonderlijk ontwikkeld hadden van Adam en zijn familie.

Daarnaast is de naam Nod ook heel belangrijk om onder de loep te nemen. Nod betekent in het Hebreeuws namelijk rondzwerven en die naam impliceert dus dat het een regio was waar rondzwervenden zich geregeld vestigden of dat rondzwervenden de eerste bewoners waren die alles hadden opgebouwd. In beide gevallen creëert die betekenis weer een probleem voor de incest uitleg van Genesis 1 en 2 want er was namelijk niemand uit de familie van Adam die voor de moord op Hevel rondzwierf in het oosten. Daar is simpelweg geen enkele Bijbelse aanwijzing of ondersteuning voor en dus maakt de traditionele uitleg het bestaan van Nod echt heel problematisch. Het antwoord op “Waar vond Qain zijn vrouw?” is dus simpel: onder de vrouwelijke afstammelingen van de mensen die werden geschapen buiten de Tuin in Gen 1. Zoals met alle andere dwaalleer, is het ook hier weer de onwetende en kortzichtige redenering van een aantal mensen x-aantal generaties geleden dat nog steeds voor verwarring zorgt heden ten dage.

Of wat dan met het “feit” dat Gen 3:20 zegt dat alle mensen van Hawa afstammen? Ik zet “feit” tussen haakjes omdat die vraag gestoeld is op slechts een interpretatie van wat er in dat vers staat, dat op diens beurt gebaseerd is op onwetendheid ten aanzien van verdwenen archaïsche elementen van Bijbels Hebreeuws. Laten we eerst kijken naar de naam Hawa (חַוָּה). Velen hebben verkeerdelijk aangenomen dat haar naam gebaseerd is op het Hebreeuws werkwoord “חיה” (*haya*), wat inderdaad het Hebreeuwse equivalent is van het werkwoord; leven. Waarom is die aanname verkeerd? Alhoewel er in de tweede helft van dit vers staat dat zij Hawa werd genoemd omdat ze de “moeder” werd van al wat leefde, gaat dit tweede deel van het vers helemaal niet over wat haar naam letterlijk betekent. Er zijn namelijk nog een aantal plaatsen in o.a. Genesis waar het ook lijkt alsof de letterlijke betekenis wordt gegeven van een plaatsnaam of persoonlijke naam maar als men de desbetreffende passages goed analyseert, met historische en linguïstische kennis ter zake, dan wordt het duidelijk dat het Woord niet de letterlijke betekenis van die namen geeft. Wat dan wel? Een uitleg van de geestelijke relevantie van iets of iemand. Hawa betekent niet leven of zij die leeft of iets dergelijks want dan had haar naam *Haya* geweest met de Semitische letter *yod* in plaats van de Semitische letter *waw*. Dat ze de “moeder van alles dat leeft” was is simpelweg niet de betekenis van het woord “*hawa*” maar meer daarover straks. Wat betekent haar naam dan wel? Zoals reeds gezegd is haar naam gebaseerd op een ander werkwoord namelijk H-W-A (חַוָּה) en dat werkwoord is zodanig archaïsch dat het als vervoegd werkwoord enkel in een van de oudste boeken van de Bijbel te vinden is namelijk Ijob (Job) en in slechts één Psalm; Psalm 19. In al die verzen komt naar voor dat H-W-A het archaïsch Hebreeuwse equivalent is van het werkwoord; aantonen. Maar het is ook zo dat er een verzameling dorpen was die een drietal keer vermeld wordt in het Woord genaamd “*Hawot-Jair*” ofwel de dorpen van Jair. Sommige vertalingen laten *hawot* onvertaald staan en andere vertalen het met dorpen. Wat hier belangrijk is is dat *hawot* de meervoudsvorm is van de naam van Adam zijn vrouw; *hawa*. Een dorp is een verzameling van verschillende families die allen samenleven in een kleine nederzetting. Deze betekenis van *hawa* sluit mooi aan bij de betekenis van het identieke werkwoord *hawa* in het Arabisch namelijk verzamelen/vergaren want zoals gezegd een dorp is een verzameling van diverse families. En voordat we de implicaties van deze betekenissen van *hawa* onder de loep nemen moeten we ook even stilstaan bij “*em kol hay*” ofwel de moeder van al wat leeft. Het zinnetje “*kol hay*” (al wat leeft) vinden we zes keer doorheen het Woord en keer op keer heeft het niet alleen betrekking op de mensheid maar ook... het dierenrijk. Dat wil zeggen dat ze niet slechts de “moeder” was van mensen maar ook dieren. Hoe dit alles in de persoon van Hawa samenkomt is enkel te begrijpen als men beseft dat haar naam profetisch bedoeld was want zoals reeds gezegd, de geïnspireerde schrijver van Genesis legt niet uit wat haar naam letterlijk betekent maar wat haar geestelijke relevantie was. Zij, Hawa, toonde aan dat zij en Adam de lijn gingen voortbrengen die zowel mens en dier zouden behouden van totale vernietiging. De totale vernietiging waarnaar verwezen wordt is de zondvloed want niet enkel Noah zijn familie werd toen behouden maar door hen ook de nodige diersoorten. En het is ook daarom dat we in Gen 5:29 zien dat Lamech aanvoelde dat deze profetie die aan Adam en Hawa was geopenbaard eindelijk zou vervuld worden door zijn zoon Noah.

Lamech dacht zelfs dat Noah de Messias was die het leven in de Tuin zou herstellen voor de afstammelingen van Adam. De naam Hawa is dus beslist geen bewijs dat alleen Adam en Hawa de toenmalige mensheid door incest hebben voortgebracht want zoals gezegd dan zou haar naam *Haya* geweest zijn.

Eindigen doen we dan met hoofdstuk 5 in Genesis. De eerste twee verzen van dit hoofdstuk zijn een samenvatting van de schepping van de mensheid in het algemeen, terwijl alles vanaf het derde vers specifiek over dat ene koppel gaat genaamd Adam en Hawa. Dit is af te leiden uit het feit dat het eerste en tweede vers geen lidwoorden gebruiken wanneer er over “adam” geschreven wordt. De juiste vertaling van vers 1 is hier dus niet “Adam’s geslacht” maar “geslacht der mens(heid)”. Zoals eerder aangehaald zegt het tweede vers dat *hūn* naam “adam” was, wat significant is want het gaat hier dus niet over Adam en Hawa want haar naam was Hawa en daarvoor *iesja* en nooit adam. Het is dus echt een noodzaak om het Hebreeuws erbij te nemen wanneer men dit alles in Genesis bestudeert, enkel dan kan men ook letten op lidwoorden of de afwezigheid ervan. En zoals ook eerder aangehaald, de eerste twee verzen in dit hoofdstuk kunnen niet gaan over Adam en Hawa want vers twee omschrijft de geschapen vrouwen met het algemene woord voor vrouw dat ook voor dieren gebruikt (*neqeva*) wordt terwijl Hawa het veel specifiekere “*iesja*” werd genoemd. Zoals reeds gezegd is het van fundamenteel belang om te beseffen dat er twee scheppingsverslagen verwerkt zitten in Genesis. Verzen drie en vier vernietigen trouwens de hele incestueuze uitleg door duidelijk en ontegensprekelijk te stellen dat er pas na de geboorte van Sjeth dochters werden verwekt ten huize Adam en Hawa. Let op de zinsvolgorde in vers 4; “*En de dagen van Adam nadat hij Sjeth had verwekt waren achthonderd jaar en hij verwekte zonen en dochters.*”. Die “en” in dit vers is de Hebreeuwse letter *wa(w)* en kan zowel maar als en betekenen maar het fungeert daarnaast in de Hebreeuwse grammatica als een woord/letter dat volgorde qua gebeurtenissen aanduidt in een zin. Alles dat dus voor de *waw* komt gebeurde eerst en wat erna staat gebeurde later. Men mag deze zin dus niet lezen en op z’n Nederlands redeneren en denken dat die “en” geen scheiding in tijd maakt want in de Hebreeuwse narratief vorm doet het dat wel. Daarnaast wordt er nergens in Genesis vermelding gemaakt van een broer of zus van Qain en Hevel voor de geboorte van Sjeth. En Hawa zegt ook in 4:25 dat Sjeth in de plaats van Hevel was gekomen m.a.w. er was ten tijde van de geboorte geen andere zoon dan Qain. En dat wil zeggen dat er ook geen zus was want nogmaals die wordt nergens vermeldt en anderzijds staat er in 5:4 duidelijk dat zowel de dochters als andere zonen van Adam pas na de geboorte van Sjeth verwekt werden. En zoals ook eerder vermeld in deze studie is er geen enkele Bijbelse grond om als oplossing bijvoorbeeld te gaan beweren dat Sjeth zijn zussen met hun broers er waren op uitgetrokken naar het Oosten ver weg van de familie, om daar zwervend (Nod = omzwerving) een aparte maatschappij op te richten. Zelfs al zou men kiezen om dat zonder enige Bijbelse grond te geloven, lost dat nog steeds niets op want de zussen werden pas na Sjeth geboren en Qain was voor Sjeth zijn geboorte al in Nod gehuwd. Qain kon dus onmogelijk een zus gehuwd hebben die nog niet bestond... Los dan nog van alle andere gevaarlijke en afgrijselijke implicaties dat de incest uitleg met zich meedraagt. Twee scheppingsverslagen is wat we hebben in Genesis, vrij van contradicties en afgrijselijke morele implicaties.